

مدل ساختاری پیش‌بینی همدلی زناشویی بر اساس توانمندی ایگو با میانجیگری سبک دلبستگی

دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، واحد قم دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

علی اصغر خسروبیگی
علیرضا آقاییوسفی*
ناصر صبحی قراملکی

arayeh1100@gamil.co

پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۰۳ ایمیل نویسنده مسئول:

دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۱۸

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷

<http://Aftj.ir>

دوره ۲ | شماره ۴ | پیاپی ۸ | ۹۵-۱۱۱

زمستان ۱۴۰۰

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(خسروبیگی، آقاییوسفی و صبحی قراملکی،

۱۴۰۰)

در فهرست منابع:

خسروبیگی، علی اصغر. آقاییوسفی، علیرضا؛ و

صبحی قراملکی، ناصر. (۱۴۰۰). مدل ساختاری

پیش‌بینی همدلی زناشویی بر اساس توانمندی

ایگو با میانجیگری سبک دلبستگی. فصلنامه

خانواده درمانی کاربردی، ۲(۴ پیاپی ۸): ۱۱۱-

۹۵

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی مدل پیش‌بینی همدلی زناشویی بر اساس توانمندی ایگو با در نظر گرفتن نقش میانجی سبک‌های دلبستگی در افراد متأهل بود. روش پژوهش: این پژوهش توصیفی و از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه افراد متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بودند. تعداد افراد نمونه ۳۵۰ نفر بودند که با روش در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مقیاس توانمندی من (بارون، ۱۹۵۳)، مقیاس همدلی زناشویی (جولیف و فارینگتون، ۲۰۰۶) و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (هازن و شیور، ۱۹۸۷) بودند. برای تحلیل داده‌ها از روش مدلیابی معادلات ساختاری استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS و AMOS انجام گرفت. یافته‌ها: نتایج نشان داد که مدل پس از حذف یک مسیر از برازش مناسب در جامعه برخوردار بود. همچنین نتایج نشان داد توانمندی ایگو بر همدلی زناشویی اثر غیرمستقیم معنی‌داری به‌واسطه سبک‌های دلبستگی دارند ($p < .05$). بدین معنا که با افزایش توانمندی ایگو، سطح همدلی زناشویی به‌واسطه سبک‌های دلبستگی افزایش می‌یابد. نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش ارائه راهبردهای مناسب برای بهبود مؤلفه‌های پیش‌بین توانمندی ایگو، به‌منظور بالا بردن سطح رضایت و ثبات و پایداری ازدواج و افزایش همدلی زناشویی مدنظر قرار گیرند.

کلیدواژه‌ها: همدلی زناشویی، توانمندی ایگو، سبک دلبستگی

مقدمه

خانواده مهم‌ترین و اساسی‌ترین پایه برای ایجاد جامعه‌ای سالم است، اگر خانواده یا به عبارتی یک زوج ارتباط سالم و خوبی باهم برقرار کرده باشند، می‌توان به ایجاد خانواده سالم و متعاقباً جامعه‌ای سالم اطمینان حاصل کرد (اسمیت و گلهرت، ۲۰۱۷). در بسیاری از فرهنگ‌ها به روابط زناشویی به‌منزله منبع اولیه حمایت و عاطفه نگریسته می‌شود و از همسران انتظار می‌رود تا یک رابطه خاص توأم با صداقت، علاقه، عاطفه و نیز صمیمیت و حمایت از خود نشان دهند (سیگل، دکل و اسولیتزکی، ۲۰۲۱). تقریباً تمامی زوج‌ها در ابتدای زندگی زناشویی سطح بالایی از رضایت را گزارش می‌کنند، اما گاهی این رضایت در خلال زمان کاهش می‌یابد (هیتنر و هاس، ۲۰۲۱). ازدواج سالم به معنی حضور چندین عنصر مانند تعهد، رضایت زناشویی و عدم حضور عناصری نظیر خیانت می‌باشد (رجبی، کریمی وردنجانی و تقی‌پور، ۱۳۹۷). از عوامل مهمی که نقش زیادی در عدم پایداری زندگی زناشویی دارد، می‌توان به همدلی زناشویی اشاره کرد. همدلی زناشویی فرایندی است میان زن و شوهر که طی آن یکی از زوج‌ها به‌صورت خلاقانه خود را در احساس، تفکر و عملکرد شریک خود قرار می‌دهد و این تداعی را به همسر خود منتقل می‌کند (فارسانی، ۱۳۹۹). همدلی، به‌عنوان یک مهارت بین فردی توانایی جهت شناسایی و پاسخ‌دهی به حالات ذهنی دیگران است. درواقع، زمانی یک فرد از قدرت همدلی برخوردار است که بتواند به مسائل و مشکلات دیگران از زاویه دید آن‌ها بنگرد و خود را به‌جای آن‌ها بگذارد (لی، ۲۰۱۷). همدلی از ارکان ایجاد رابطه مناسب و اثربخش و نیز زندگی زناشویی است (دوداج، سسار و سیمیک، ۲۰۲۰). به‌جرت می‌توان گفت که میان متغیرهای مربوط به خانواده، همدلی بیشترین ضریب اهمیت را به خود اختصاص داده است که نمی‌توان به‌راحتی از آن چشم‌پوشی کرد. همدلی خصوصیت ذاتی انسان‌هاست و پاسخ عاطفی فرد به واکنش‌های عاطفی دیگران و عنصری ضروری برای عملکردهای موفقیت‌آمیز بین شخص محسوب می‌شود (دوسچک، ناسائور، مونتور، بیر و مونتویا، ۲۰۲۰). همدلی نشان دهنده توانایی افراد برای تقلید، به اشتراک گذاری و درک احساسات و عقاید دیگران است و نقش مهمی در تعامل اجتماعی دارد (آرمنی و بابکوک، ۲۰۱۸). نتایج پژوهش شوپر انگلهارت (۲۰۱۹) نشان داد که همدلی در بین همسران به خاطر نقش زیاد عواطف، در زندگی خانوادگی، اهمیت بیشتری دارد. خیلی وقت‌ها همدلی می‌تواند ناراحتی‌ها را برطرف کند بدون اینکه توافق بین همسران وجود داشته شود. خیلی وقت‌ها ناراحتی‌ها و هیجانات منفی به خاطر وجود مشکلات نیست بلکه به خاطر عدم همدلی و درک همسر است. همسری که خودش را قربانی و رهاشده احساس می‌کند.

یکی از عوامل تأثیرگذار بر روابط افراد از دیدگاه روان‌پویشی، توانمندی ایگو است (ان-جی، چیونگ و تام، ۲۰۱۴). ایگو نقش مهمی را در عملکرد روان‌شناختی ذهن بر عهده دارد. سلامت و بیماری تابعی از توانایی ایگو برای اداره مناسب فشار امیال متأثر از غرایز برای تخلیه است، به‌گونه‌ای که در تضاد شدید با محدودیت‌های دنیای واقعی و سوپرایگو نباشد. به این ظرفیت ایگو برای اداره تقاضاهای متعارض اید، سوپرایگو مقتضیات واقعیت بیرونی، توانمندی ایگو اطلاق می‌شود و به مقداری که ایگو نتواند یک تعادل کار کردی ایجاد کند، شخصیت درگیر بیماری خواهد شد (پتروویچ، پرایکا و کوزاریک-کواچیک، ۲۰۱۸). آسیب شناسی روانی نیز هم بر اساس تعارضات ایجادشده و ناتوانی ایگو جهت برقراری تعادل بین سطوح شخصیت قابل‌فهم است و هم از راه فهم شیوه‌ای که فرد تعارض را کنترل می‌کند، یعنی از راه مکانیسم‌های دفاعی

ایگو، درک می‌شود (کلی، ۲۰۱۹). ایگو در مواجهه با تهدیدات درونی و بیرونی مکانیسم‌های دفاعی را راه می‌اندازد. مکانیسم‌های دفاعی واکنش‌های ناخودآگاه ایگو، به‌منظور کاهش اضطراب از راه تغییر مسیر در ادراک واقعیت، هستند. ایگو از راه این فرایندها، تلاش می‌کند تا اضطراب ناشی از تعارض بینید و سوپرایگو را برطرف سازد؛ اما گاه تعارض‌های ناشی از آید و سوپرایگو به قدری شدید هستند که ایگو برای جلوگیری از ورود تکانه‌ها به هشیاری، مقدار زیادی انرژی صرف می‌کند و از مکانیسم‌های دفاعی بسیار محدودکننده استفاده می‌کند که در این صورت، نشانه‌های روان‌نژندی بروز می‌کند. انتخاب مکانیسم‌های دفاعی نقش مهمی در فهم پاسخ‌های مختلف به فشار روانی محیطی و اهمیت ویژه‌ای در مفهوم‌پردازی و نیز درمان اختلالات روانی از دیدگاه روان‌پویشی دارد (ماکاپاگال، ۲۰۱۹).

در سال‌های اخیر یکی از عواملی که در زمینه کمک به بهبود کیفیت روابط زناشویی به آن توجه ویژه‌ای شده است، تجارب اولیه فرد با والدین و یا نوع رابطه هیجانی فرد با والدین خود در دوران کودکی است. برخی از پژوهش‌ها تلاش کرده‌اند به این سؤال پاسخ دهند که چگونه تجارب اولیه فرد در دوران کودکی می‌تواند، وی را در بزرگسالی تحت تأثیر قرار دهد (بشارت، تولاییان و اسدی ساغندی، ۱۳۹۵). نظریه‌های سبک دلبستگی، بر روابط اولی در محیط خانواده تأکید کرده و آن را بر روابط بعدی مؤثر می‌دانند. آن‌ها سبک‌های دلبستگی را به‌عنوان عوامل پایدار و چند نسلی تلقی کرده و پیشنهاد می‌کنند که چگونه خانواده مبدأ شخص می‌تواند بر روابط زناشویی او اثر بگذارد (فرالی و رویزمن، ۲۰۱۹). مطالعات مبتنی بر آسیب‌شناسی تحولی نیز رابطه بین تجارب منفی اولیه تحصیلی و خانوادگی و مشکلات افراد بزرگسال در انجام تکالیف تحولی و مشکلات روان‌شناختی و شبکه‌های معیوب زناشویی را مورد تأکید قرار می‌دهند (جاپوترا، اکیسی و سیمکین، ۲۰۱۸). بالبی (۱۹۸۷) بر این عقیده بود که نظریه دلبستگی تنها یک نظریه تحول کودک نیست، بلکه نظریه تحول در فراخانای زندگی نیز می‌باشد. این نظریه معتقد است نوع رابطه مادر-کودک در سال‌های اولیه زندگی و میزان قابلیت دسترسی به مادر، میزان حمایت مادر هنگام احساس خطر، درجه حساسیت مادرانه و تکیه‌گاه ایمن بودن مادر برای کودک، سبک دلبستگی فرد را معین می‌کند. دل‌گیودیک (۲۰۱۹) اظهار می‌دارد که دلبستگی، پیوند هیجانی پایدار بین دو فرد می‌باشد به‌طوری‌که یکی از دو طرف کوشش می‌کند نزدیکی و مجاورت با موضوع دلبستگی را حفظ کرده و به‌گونه‌ای عمل کند تا مطمئن شود که ارتباط ادامه می‌یابد. این‌ثورت نظریه بالبی را گسترش داده و سبک‌های دلبستگی را سه دسته ایمن، نایمن اجتنابی و نایمن دوسوگرا تقسیم کرده است. کودکان ایمن از والدین به‌عنوان پایگاه امنی برای اکتشاف محیط استفاده می‌کنند (کرنی، باتیستیک و کندا، ۲۰۱۸). کودکان ایمن در اکثر موقعیت‌ها احساس راحتی و امنیت می‌کنند و تجسمی مثبت، حمایتگر و پاسخ‌دهنده از مادر خود دارند. کودکان دوسوگرا در موقعیت ناآشنا مشکل‌تر می‌توانند به احساس آرامش و آسایش دست یابند. آن‌ها بین کشش به سوی مادر و اجتناب از مادر در نوسانند، به‌این‌ترتیب آن‌ها به مادر نزدیک می‌شوند سپس مادر را پس می‌زنند. این کودکان به‌راحتی نمی‌توانند به اکتشاف و دست‌کاری در محیط بپردازند و همچنین آن‌ها به لحاظ خلق در برابر تنیدگی آسیب‌پذیرترند (کیم و میلر، ۲۰۲۰). کودکان نایمن اجتناب در برابر افراد ناآشنا منقلب نمی‌شوند و احتیاط اندکی نشان می‌دهند (تقوایی نیا، ۱۳۹۷). چنانچه مادر آن‌ها را در آغوش بگیرد با حرکات پیچ‌وتاب و تکان دادن خود سعی در پایین آمدن می‌نمایند و همچنین این کودکان در عواطف خود نسبت به مادر بی‌تفاوت‌اند

و به نظر می‌رسد اهمیت روابط دلبستگی با مادر را انکار می‌کنند (لوی-بلز و لو-آری، ۲۰۱۸). طرفداران این نظریه معتقدند به احتمال زیاد سبک دلبستگی کودک بر اساس الگوهای فعال درونی از خود و چهره دلبستگی تا بزرگسالی ادامه می‌یابد و در روابط بزرگسالی فرد منعکس می‌شود (جاپوترا، ۲۰۲۰). پژوهش‌ها نشان می‌دهند کیفیت روابط مادر-کودک در دوران کودکی در تحول الگوهای فعال درونی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و روابط نزدیک و صمیمانه در بزرگسالی نیز تحت تأثیر همین الگوهای فعال درونی قرار می‌گیرند (بشارت، ۱۳۹۱). از آنجاکه به نظر می‌رسد توانمندی ایگو سبک‌های دلبستگی می‌تواند نقش مؤثری در همدلی زناشویی داشته باشند، انجام پژوهش‌هایی در این زمینه جهت آشکار کردن اهمیت توجه به این متغیرها در خانواده‌ها ضروری به نظر می‌رسد، پژوهش حاضر با عنایت به همین موضوع و در راستای کمک به شکل‌گیری زندگی‌هایی توأم با آرامش و رضایت خاطر به دنبال بررسی این موضوع است:

۱. مدل ساختاری پیش‌بینی همدلی زناشویی بر اساس توانمندی ایگو با میانجیگری سبک دلبستگی از برآزش مطلوبی برخوردار است؟

روش پژوهش

این پژوهش با توجه به هدف آن از نوع پژوهش‌های بنیادی و از لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها و تحلیل آن‌ها به روش توصیفی و از نوع طرح‌های همبستگی و روش مدل‌یابی معادلات ساختاری می‌باشد؛ همچنین پژوهش حاضر به لحاظ رویکرد پژوهشی از نوع کمی است. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه افراد متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بودند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش در دسترس بود. بدین صورت که از میان خانه‌های سلامت در شهر تهران ۱۰ خانه به تصادف انتخاب شد و سپس از هر خانه‌ای سلامت به تصادف مراجعان متأهل انتخاب و پرسشنامه‌ها در میان آن‌ها توزیع شد. درباره حجم نمونه در پژوهش‌های مربوط به روش پژوهش همبستگی از نوع مدل معادلات ساختاری شبیه تحلیل عامل از فنون آماری وجود دارد ولی همه بر این موضوع توافق دارند که مدل معادلات ساختاری شبیه تحلیل عامل از فنون آماری است که با نمونه بزرگ قابل اجرا می‌باشد (تاباچنیک و فیدل، ۲۰۰۱). بومسما (۱۹۸۳)، به نقل از تاباچنیک و فیدل، (۲۰۰۱) حجم حدود ۲۰۰ نفر را برای برآزش مدل کافی دانسته است. بر اساس اندازه اثر مورد انتظار و توزیع متغیرهای اندازه‌گیری شده و همچنین لحاظ توان آزمون، به ازای هر پارامتر برآورد شده حداقل ۱۰ آزمودنی ممکن کافی باشد، به شرط اینکه اندازه برآورد اثر بزرگ باشد و متغیرهای اندازه‌گیری شده دارای توزیع نرمال باشند (تاباچنیک و فیدل، ۲۰۰۱)؛ بنابراین حداقل نمونه پژوهش حاضر با در نظر گرفتن تعداد پارامترهای برآورد شده در مدل حداقل ۳۲۰ نفر از افراد متأهل بودند که با در نظر گرفتن ریزش‌های احتمالی ۳۵۰ نفر به عنوان نمونه‌ی پژوهش انتخاب شد.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه همدلی زناشویی. پرسشنامه همدلی توسط جولیف و فارینگتون در سال ۲۰۰۶ معرفی شد. مقیاس همدلی دارای ۲۰ سوال و ۲ خرده مقیاس است. خرده مقیاس عاطفی - هیجانی که از ۱۱ سؤال (۱، ۲، ۴، ۵، ۷، ۸، ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۸) تشکیل شده است و خرده مقیاس شناختی که از ۹ سؤال (۳، ۶، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۶، ۱۹، ۲۰) تشکیل شده است. طیف نمره‌گذاری این پرسشنامه به صورت لیکرت ۵ گزینه‌ای

است و ۷ سؤال آن دارای نمره‌گذاری معکوس است. استیفانیاک و همکاران (۲۰۱۳) ضرایب پایایی این پرسشنامه را برای خرده‌مقیاس همدلی عاطفی ۰/۸۴ و همدلی شناختی ۰/۷۱ به دست آوردند. در پژوهش رجیبی، حذیراوی و تقی پور (۱۳۹۵) نیز پایایی نسخه‌ی فارسی این پرسشنامه ۰/۹۱ محاسبه شد.

۲. مقیاس توانمندی ایگو. سیاهه روان‌شناختی توانمندی ایگو توسط مارکستروم و همکاران (۱۹۹۷) ساخته شده است. این پرسشنامه هشت نقطه توانمندی ایگو که شامل: امید، خواسته، هدف، شایستگی، وفاداری، عشق، مراقبت و خرد هستند را می‌سنجد و دارای ۶۴ سؤال است. عبارات پرسشنامه بر روی یک مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت به صورت کاملاً با من مطابق است نمره ۵، کمی با من مطابق است نمره ۴، نظری ندارم نمره ۳، کمی با من مطابق نیست نمره ۲ و اصلاً با من مطابق نیست نمره ۱ نمره‌گذاری شده است. شیوه پاسخ‌دهی سؤالات معکوس به صورت برعکس انجام می‌شود. بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند اخذ نماید ۳۰۰ و پایین‌ترین نمره ۶۰ می‌باشد. نمره بالا در این آزمون به معنی سطح بالای قدرت ایگو است. نمره فرد در این پرسشنامه از حاصل جمع نمره فرد در سؤالات به دست می‌آید. مارکستروم و همکاران (۱۹۹۷) روایی صوری، محتوا و سازه این پرسشنامه را مورد تأیید قرار دادند و همچنین برای بررسی پایایی آن از روش محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، آن را ۰/۶۸ گزارش کردند. الطافی (۲۰۱۰) نیز آلفای کرونباخ سیاهه را بر روی نمونه‌ای ایرانی ۰/۹۱ و پایایی دوتیمه سازی مقیاس را ۰/۷۷ گزارش کرد. همچنین پایایی این پرسشنامه در پژوهش پرویز و همکاران (۲۰۱۶) به روش آلفای کرونباخ ۰/۶۴ به دست آمد.

۳. پرسشنامه سبک دلبستگی هازن و شیور. این مقیاس توسط هازن و شیور (۱۹۸۷) ساخته شده و در ایران توسط رحیمیان بوگر و همکاران (۱۳۸۳) بر روی پرستاران بیمارستان‌های دولتی شهر اصفهان هنجاریابی شده است. این پرسشنامه دارای ۲۱ گویه است که به هر یک از سه سبک دلبستگی ایمن (سؤالات ۱-۳-۵-۷-۱۱-۱۲-۱۴-۱۹)، سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی (۴-۸-۱۳-۱۵-۱۸-۲۰) و سبک دلبستگی ناایمن دوسوگرا (۲-۶-۹-۱۰-۱۶-۱۷-۲۱) تعلق می‌گیرد. نمره‌گذاری در مقیاس لیکرت از هیچ=۱ تا خیلی زیاد=۵ صورت می‌گیرد. تحلیل عامل پرسشنامه هزن و شیور (۱۹۸۷) توسط کولینزورید (۱۹۹۰) به استخراج دو عامل عمده دلبستگی ایمن و ناایمن (اجتنابی و دوسوگرا) منجر شد که توسط پژوهشگران به‌عنوان ظرفیت پیوستن به روابط صمیمی و نزدیک تفسیر می‌شود. هزن و شیور پایایی باز آزمایی کل این پرسشنامه را ۰/۸۱ و پایایی با آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آوردند. کولینزورید هم پایایی بالایی با آلفای کرونباخ ۰/۷۸ در مورد این ابزار به دست آوردند. هزن و شیور (۱۹۸۷) روایی صوری و محتوایی را خوب گزارش نمودند و روایی سازه آن را در حد بسیار مطلوب گزارش نمودند؛ و پایایی آلفای کرونباخ این پرسشنامه در پژوهش رحیمیان بوگر و همکاران (۱۳۸۷) برای کل آزمون سبک دوسوگرا، سبک اجتنابی، سبک ایمن به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۸۳، ۰/۸۱ و ۰/۷۷ به دست آمد که پایایی مطلوبی را نشان می‌دهد.

شیوه اجرا. پس از اخذ برگه معرفی‌نامه از دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم به مراکز خانه‌های سلامت انتخاب شده مراجعه و اطلاعات اولیه جهت اجرای پژوهش برای مدیران مراکز توضیح داده شد. به شرکت‌کنندگان در پژوهش در مورد شرایط شرکت در پژوهش و اصول اخلاقی نظیر رضایت آگاهانه، رازداری و محرمانه ماندن اطلاعات شخصی توضیح داده شد. سپس پرسشنامه‌ها توسط شرکت‌کنندگان در همان مراکز تکمیل

و با توجه به پیچیدگی الگوی پژوهش از روش‌های واریانس محورِ الگوسازی معادلات ساختاری^۱ در دو بخش الگوی اندازه‌گیری و الگوی ساختاری استفاده و چون نقاط پرت و پرسشنامه مخدوش وجود نداشت؛ داده‌های ۳۰۰ نفر تحلیل شد. برای تحلیل داده‌ها نخست از آزمون همبستگی پیرسون (SPSS 23) جهت بررسی رابطه متغیرهای پژوهش با یکدیگر و روش مدل‌یابی (Amos 23) برای تحلیل فرضیه‌های پژوهش استفاده شد.

یافته‌ها

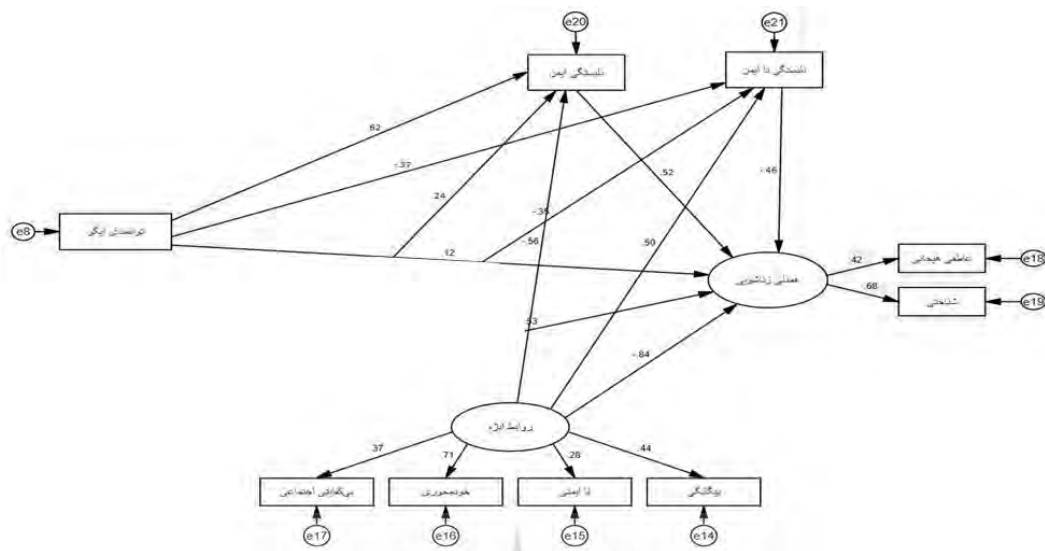
میانگین و انحراف استاندارد سن شرکت‌کنندگان در پژوهش برابر با ۳۴/۷۸ (۴/۵۷) سال بود؛ ۱۵ شرکت‌کننده دارای مدرک تحصیلی دیپلم، ۸۰ شرکت‌کننده دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم، ۱۷۸ شرکت‌کننده لیسانس، ۷۷ شرکت‌کننده فوق لیسانس بودند. میانگین مدت زمان ازدواج شرکت‌کنندگان برابر با ۵/۴۶ سال بود.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

مقیاس	شاخص آماری	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
سبک دلبستگی ایمن	۹.۵۷	۵.۳۶	۰.۱۸	-۰.۷۱	
سبک دلبستگی ناایمن	۱۸.۶۹	۵.۱۸	-۰.۲۴	-۰.۶۶	
توانمندی ایگو	۱۵۹.۶۳	۳۹.۸۰	۰.۳۳	-۱.۴۰	
عاطفی - هیجانی	۳۰.۳۹	۵.۷۳	۰.۱۳	-۰.۵۵	
شناختی	۲۷.۵۶	۴.۴۵	-۰.۳۹	۰.۲۴	

جدول ۱ نشان می‌دهد که چولگی و کشیدگی بین ± ۲ قرار دارند؛ بنابراین توزیع داده‌های متغیرهای پژوهش طبیعی و مقادیر ضریب تحمل و تورم واریانس متغیرهای پیش‌بین بزرگ‌تر از ۰/۱ و کوچک‌تر از ۱۰ است؛ همچنین مقدار دوربین واتسون در فاصله مجاز ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد؛ بنابراین مفروضه هم خطی بودن نیز در بین متغیرهای پیش‌بین برقرار است. نتایج مربوط به اجرای مدل در حالت استاندارد شده و استاندارد نشده به همراه برخی از مهم‌ترین شاخص‌های برازش تحلیل مسیر مدل اولیه در شکل و جدول زیر ارائه شده است.

1. Structural Equation Modeling (SEM)

شکل ۲. مدل در حالت ضرایب استاندارد شده

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل

شاخص‌های برازش		نام شاخص
حد مجاز	مقدار	
کمتر از ۳	۲۱.۲	$\frac{\chi^2}{df}$
کمتر از ۰/۱	۰.۶۰	ریشه میانگین خطای برآورد (RMSEA)
بالاتر از ۰/۹	۹۷.۰	CFI ^۲ (برازندگی تعدیل یافته)
بالاتر از ۰/۹	۹۵.۰	NFI ^۳ (برازندگی نرم شده)
بالاتر از ۰/۹	۹۶.۰	GFI ^۴ (نیکویی برازش)
بالاتر از ۰/۹	۹۴.۰	AGFI (نیکویی برازش اصلاح شده)

به‌طور کلی در کار با برنامه امور هر یک از شاخص‌های به‌دست‌آمده به‌تنهایی دلیل برازندگی یا عدم برازندگی مدل نیستند و این شاخص‌ها را در کنار هم بایستی تفسیر نمود. مقدارهای به‌دست‌آمده برای این شاخص‌ها نشان می‌دهد که در مجموع الگو در جهت تبیین و برازش از وضعیت مناسبی برخوردار است. با توجه به اینکه در مدل‌های آزمون شده بالا، مسیرهای بین متغیرها همان فرضیه‌های پژوهش هستند، در ادامه به همراه جداول اثرات

1. Root Mean Square Error Approximation
2. Comparative Fit Index
3. Normed Fit Index
4. Goodness of Fit Index

مستقیم و غیرمستقیم به آزمون سایر فرضیه‌های پژوهش پرداخته شده است. برای آزمون این فرضیه اثر مستقیم و غیرمستقیم مورد بررسی قرار می‌گیرد.

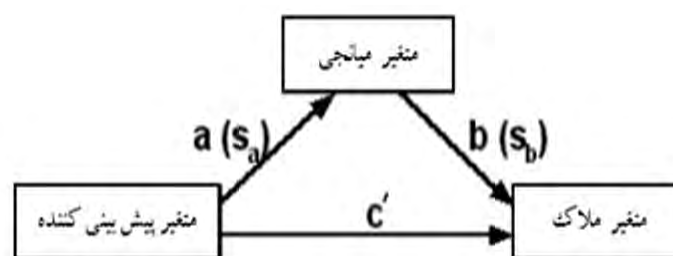
جدول ۳. ضرایب و معناداری اثر مستقیم و غیرمستقیم توانمندی ایگو بر همدلی زناشویی

متغیر پیش‌بین	متغیر ملاک	نوع اثر	β استاندارد شده	آماره معناداری	sig
توانمندی ایگو	همدلی زناشویی	مستقیم	۰.۱۲	۱.۸۹	۰.۰۶۹
توانمندی ایگو	همدلی زناشویی	غیرمستقیم (به واسطه سبک دل‌بستگی ایمن)	۰.۶۲	۵.۸۶	۰.۰۰۱
توانمندی ایگو	همدلی زناشویی	غیرمستقیم (به واسطه سبک دل‌بستگی ناایمن)	۰.۳۳	۲.۹۷	۰.۰۰۲

آنچه از نتایج جدول ۳ برمی‌آید این است که توانمندی ایگو اثر مستقیم معنادار بر همدلی زناشویی نداشته است ($p < 0.05$). جهت بررسی اثر متغیر میانجی سبک‌های دل‌بستگی در رابطه بین توانمندی ایگو با همدلی زناشویی، از آزمون سوبل استفاده گردید. یک روش مورد استفاده برای سنجش معنی‌داری اثر متغیر واسطه آزمون سوبل (۱۹۸۲) است که مستقیماً معنی‌داری ab را نسبت به توزیع بهنجار Z با استفاده از خطای استاندارد متغیر میانجی می‌سنجد. بدین ترتیب که پس از تقسیم حاصل ضرب دو ضریب غیراستانداردی که مسیرهای متغیر واسطه را تشکیل می‌دهند بر خطای استاندارد این حاصل ضرب، نسبت به دست آمده با جدول توزیع بهنجار مقایسه می‌شود؛ اگر نسبت به دست آمده بزرگ‌تر از $1/96$ باشد نتیجه گرفته می‌شود که اثر متغیر میانجی معنی‌دار است. برای اعمال روش سوبل جهت تعیین معنی‌داری این رابطه معادله زیر باید محاسبه گردد:

$$Z\text{-value} = a*b/\text{SQRT}(b^2*s_a^2 + a^2*s_b^2 + s_a^2*s_b^2)$$

در این معادله a ضریب مسیر a و b ضریب مسیر b ، s_a و s_b به ترتیب خطاهای استاندارد مسیرهای a و b می‌باشند. مسیرهای مورد نظر در شکل ۳ نشان داده شده است.

شکل ۳. نمودار مسیرها در مدل میانجی

بنابراین برای استفاده از این فرمول ضرایب غیراستاندارد و خطای استاندارد دو مسیر موردنیاز می‌باشد. سوئل معتقد است که این نسبت به‌گونه‌ای مجانب دارای توزیع بهنجار است و زمانی که این نسبت بزرگ‌تر از $1/96 \pm$ باشد برای نمونه‌های بزرگ منجر به رد فرض صفر در سطح $0/05$ می‌گردد. آنچه از نتایج جدول فوق برمی‌آید این است که توانمندی ایگو اثر غیرمستقیم بر همدلی زناشویی به‌واسطه سبک دلبستگی ایمن و ناایمن داشته است ($P=0/05$)؛ بدین معنا که با افزایش توانمندی ایگو، سطح همدلی زناشویی به‌واسطه سبک‌های دلبستگی افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر باهدف مدل ساختاری پیش‌بینی همدلی زناشویی بر اساس توانمندی ایگو با میانجیگری سبک دلبستگی انجام شد. نتایج نشان داد شاخص‌های برازش مدل پژوهش در وضعیت مطلوبی قرار دارد. همچنین متغیر توانمندی ایگو بر متغیر همدلی زناشویی اثر غیرمستقیم معنی‌داری به‌واسطه سبک‌های دلبستگی دارد. همسو با این یافته‌ها، بوندروکس و اولتمنز (۲۰۱۹) در پژوهشی نشان دادند که اختلالات شخصیتی به‌طور معنی‌داری با رضایت زناشویی رابطه منفی دارد. در تبیین این یافته بایستی ابتدا باید به این نکته اشاره کرد که اصطلاح توانمندی ایگو به آمیزه‌ای از توانمندی‌های درون روانی اطلاق می‌شود که افراد در تعاملات خود با دیگران و محیط اجتماعی‌شان آن را نشان می‌دهند، یا توانایی فرد است برای برقراری تعادلی پایدار و مؤثر بین تکانه‌های درونی واقعیتی که در بیرون فرد وجود دارد، نیرومندی‌های من که لازمه آن تحول من است در سرتاسر چرخه زندگی به‌عنوان پاسخی به حل موفقیت‌آمیز مراحل روانی اجتماعی در نظر گرفته شده‌اند. به‌عنوان مثال امید از اعتماد، اراده از خودمختاری، هدفمندی از ابتکار، شایستگی از کوشایی، وفاداری از هویت، عشق از صمیمیت، مراقبت از تولید نسل و فرزندی از انسجام (انی، ۲۰۱۹). افراد با نیرومندی من بالا در محیط کار، با دیگران ارتباط سازنده‌ای دارند، با همکاران خود به‌خوبی تقسیم وظایف می‌کنند، به شغل و مسئولیت خود پایبندند. توانایی شروع هدفمند امور همچنین ابزارهای مناسب جهت پایان رساندن آن‌ها را دارند. افراد با نیرومندی من بالا افرادی امیدوار هستند که با خوش‌بینی به دنیا نظر دارند؛ بنابراین افراد دارای نیرومندی من بالا در رابطه زناشویی و روابط شغلی خود هنگام مواجهه با مشکل به شکل مؤثرتری با آن برخورد می‌کنند. درحالی‌که افراد با نیرومندی من پایین، بیشتر از شیوه‌های مقابله هیجانی استفاده می‌کنند به‌طوری‌که این‌گونه افراد اصولاً با مسائل خود به‌صورت هیجانی برخورد کرده، لذا در واکنش به مشکلات در محیط (خانواده یا کار) بیشتر دچار پریشانی می‌شوند (کچویی و فتحی آشتیانی، ۱۳۹۲).

تحقیقات مختلف به اثرات توانمندی ایگو بر کیفیت روابط افراد اشاره کرده‌اند. مهارت‌های هیجانی و امنیت عاطفی در روابط صمیمی دوره بزرگسالی که بر اثر توانمند بودن من به وجود می‌آید، از عوامل اساسی در سلامت روانی- اجتماعی و تحقق توانایی‌های ذاتی انسان است و هرچه این متغیرها از کیفیت بالاتری برخوردار باشند، زندگی زناشویی بهتر خواهد بود. مسلماً مهم‌ترین رابطه‌ای که در دوره بزرگسالی تجربه می‌شود و بر جنبه‌های مختلف شخصیت افراد تأثیر می‌گذارد، رابطه زناشویی است و امنیتی که فرد در این رابطه تجربه می‌کند، اهمیت بسزایی دارد. از آنجا که زمان قابل توجهی از زندگی روزمره بزرگسالان در محیط

خانواده و در کنار همسرشان طی می‌شود، تأثیرات ناشی از امنیت عاطفی که فرد در رابطه با همسرش تجربه می‌کند، در شکل‌گیری حالت‌های روانشناختی از جمله همدلی زناشویی نقش مهمی دارد. از سویی این یافته تحقیق را باید با توجه به اهمیت توانمندی ایگو در روابط بین فردی برای زندگی زناشویی و همچنین تأثیرات آن بر وضعیت روانشناختی زن و شوهر تبیین کرد. توانمندی ایگو به انحای مختلف بر وضعیت روانشناختی زوجین تأثیر می‌گذارد، به‌عنوان مثال می‌توان به ایجاد روابط صمیمی، حمایت عاطفی و مالی زوجین از یکدیگر، پر کردن اوقات فراغت، برقراری روابط اجتماعی با خانواده گسترده و فراهم کردن راه‌حل در زمان‌های مواجهه با مسائل اشاره کرد. اگر فرد ایگو قوی داشته باشد، موارد فوق‌الذکر به نحو احسن انجام می‌شود و همسر به منبعی بسیار قوی برای دریافت حمایت‌های گوناگون تبدیل می‌شود. در مقابل، زمانی که ایگو توانمندی پایینی دارد، وضعیت روانشناختی هریک از زوجین تحت تأثیر قرار می‌گیرد، زیرا این نقائص بر نحوه ارضای نیازهای عاطفی، اجتماعی و مادی زوجین تأثیر می‌گذارد. متعاقباً ارضای نامناسب نیازهای عاطفی، اجتماعی و مادی در هر یک از زوجین، زمینه بروز مشکلاتی را در همدلی زناشویی آن‌ها فراهم می‌کند. تجارب فشارزایی که افرادی که توانمندی ایگو ضعیفی دارند، با آن‌ها مواجه‌اند، از قبیل رابطه ناآرام زن-شوهر، عدم دریافت حمایت عاطفی، سلطه‌جویی طرفین، مشکلات مربوط به وظایف و کاهش ارتباطات اجتماعی زمینه‌ساز بروز مشکلاتی در کیفیت زندگی زناشویی این افراد می‌گردد و عدم توانایی حل کردن این مشکلات و مدیریت فشارهای وارده، عدم رضایت از زندگی زناشویی و متعاقباً افت همدلی زناشویی را به وجود می‌آورد. توانایی ایجاد رابطه صمیمی مستلزم مصاحبه و گذشت است. حتی رابطه جنسی سالم در زناشویی زمانی امکان‌پذیر است که فرد به هویت مطلوب دست‌یافته باشد. به نظر اریکسون حل بحران صمیمیت در برابر کناره‌گیری به توانایی عشق ورزیدن می‌انجامد که از نظر او نوعی از خودگذشتگی متقابل بین کسانی است که شریک زندگی یکدیگرند. به اعتقاد اریکسون رابطه‌ای که بین زوجینی که به ایگو توانمندی ندارند مستقل دست نیافته‌اند برقرار می‌شود ممکن است آسیب روانی به دنبال داشته باشد.

هر کار پژوهشی با محدودیت‌های خاص خود رو به روست که این پژوهش نیز از این قاعده مستثنای نیست. در ادامه محدودیت‌های پژوهش ارائه می‌شود. روابط ساختاری متغیرها از طریق مدل‌سازی معادلات ساختاری که یک روش غیرآزمایشی است، آزمون شد. روش‌های غیرآزمایشی دارای محدودیت‌هایی از قبیل عدم کنترل برخی مداخله‌گرها مانند سطح تحصیلات و طبقه اجتماعی هستند که باید مورد توجه قرار بگیرند. نمونه مورد بررسی تحقیق حاضر افراد متأهل شهر تهران بودند؛ بنابراین در تعمیم نتایج به سایر گروه‌ها و سایر شهرها بایستی جانب احتیاط را رعایت کرد. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی، ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی همسر و همدلی زناشویی مورد مطالعه قرار گیرد، چراکه ویژگی‌های شخصیتی همسر تأثیر زیادی بر امنیت عاطفی و توانمندی ایگو تجربه‌شده توسط فرد می‌گذارد و احتمالاً زمینه‌ساز بروز تغییراتی در همدلی زناشویی می‌گردد.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج

از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند. به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه می‌ماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد.

سپاسگزاری

از همکاری مسئولان و مدیران خانه‌های سلامت و همچنین تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

مشارکت نویسندگان

این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره بود که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم به تصویب رسیده و به هزینه شخصی انجام شده است. در تدوین این مقاله همه نویسندگان در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها و نهایی سازی نقش داشتند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- بشارت، محمدعلی. (۱۳۹۱). نقش واسطه‌ای مکانیسم‌های دفاعی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و ناگویی هیجانی. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۶ (۱): ۷-۱.
- بشارت، محمدعلی، تولاییان، فهیمه، و اسدی ساغندی، محمدمهدی. (۱۳۹۵). رابطه بین سبک‌های دلبستگی و هوش هیجانی: نقش واسطه‌ای استحکام من. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۴۴ (۱۱): ۴۷-۲۱.
- تقوایی نیا، علی. (۱۳۹۷). نقش تعدیل‌کننده سبک‌های مقابله‌ای در رابطه بین سبک‌های دلبستگی با وسواس مرگ سالمندان. *فصلنامه روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی*، ۵۶ (۱۱): ۴۷۳-۴۶۱.
- رجبی، غلامرضا، حریرزادی، مهدی، و تقی پور، منوچهر. (۱۳۹۵). ارزیابی مدل رابطه خود دلسوزی، همدلی زناشویی و افسردگی با میانجی‌گری بخشش زناشویی در زنان. *مجله مشاوره کاربردی*، ۱۲ (۱): ۲۲-۱.
- رجبی، غلامرضا، کریمی وردنجانی، محمد، و تقی پور، منوچهر. (۱۳۹۷). ارزیابی مدل رابطه بین خانواده اصلی و رضایت زناشویی با میانجی‌گری‌های تعهد زناشویی و همدلی زناشویی در پرستاران. *ماهنامه دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه*، ۱۶ (۶): ۴۴۴-۴۳۲.
- رحیمیان بوگر، اسحاق، اصغرنژاد فرید، علی‌اصغر، و رحیمی نژاد، عباس. (۱۳۸۷). رابطه سبک دلبستگی با سلامت روان در بزرگسالان زلزله‌زده شهرستان بم. *پژوهش‌های روان‌شناختی*، ۱۱ (۱): ۴۰-۲۷.
- فارسانی، ذبیح‌الله کاوه. (۱۳۹۹). ارزیابی مدل رابطه عذرخواهی و کیفیت روابط زناشویی با میانجی‌گری همدلی زناشویی و بخشش عاطفی. *دو فصلنامه مشاوره کاربردی*، ۱۰ (۲): ۷۲-۵۱.

کجویی، محسن، و فتحی آشتیانی، علی. (۱۳۹۲). رضایتمندی زناشویی، رضایتمندی شغلی و نیرومندی «من» در نیروهای نظامی: بررسی نقش متغیرهای واسطه‌ای. *نشریه علمی روان‌شناسی نظامی*، ۴ (۱۳): ۹-۲۱.

References

- Armenti, N. A. & Babcock, J. C. (2018). Psychophysiological reactivity profiles of partner-violent men with borderline or psychopathic personality features: the role of empathy. *International journal of offender therapy and comparative criminology*, 62(11), 3337-3354.
- Černe, M. Batistič, S. & Kenda, R. (2018). HR systems, attachment styles with leaders, and the creativity–innovation nexus. *Human Resource Management Review*, 28(3), 271-288.
- Del Giudice, M. (2019). Sex differences in attachment styles. *Current Opinion in Psychology*, 25, 1-5.
- Dodaj, A. Sesar, K. & Šimić, N. (2020). Impulsivity and empathy in dating violence among a sample of college females. *Behavioral Sciences*, 10(7), 117.
- Duschek, S. Nassauer, L. Montoro, C. I. Bair, A. & Montoya, P. (2020). Dispositional empathy is associated with experimental pain reduction during provision of social support by romantic partners. *Scandinavian journal of pain*, 20(1), 205-209.
- Einy, S. (2019). Comparing the Effectiveness of Mentalization-Based Therapy and Cognitive-Analytic Therapy on Ego Strength and Defense Mechanisms in People With Borderline Personality Disorder. *The Horizon of Medical Sciences*, 25(4), 324-339.
- Fraley, R. C. & Roisman, G. I. (2019). The development of adult attachment styles: Four lessons. *Current opinion in psychology*, 25, 26-30.
- Hittner, E. F. & Haase, C. M. (2021). Empathy in context: Socioeconomic status as a moderator of the link between empathic accuracy and well-being in married couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(5), 1633-1654.
- Japutra, A. (2020). The relations among attachment styles, destination attachment and destination satisfaction. *Current Issues in Tourism*, 23(3), 270-275.
- Japutra, A. Ekinci, Y. & Simkin, L. (2018). Positive and negative behaviours resulting from brand attachment: The moderating effects of attachment styles. *European Journal of Marketing*.
- Kelly, W. E. (2019). Nightmares and ego strength revisited: Ego strength predicts nightmares above neuroticism and general psychological distress. *Dreaming*.
- Kim, H. M. & Miller, L. C. (2020). Are insecure attachment styles related to risky sexual behavior? A meta-analysis. *Health Psychology*, 39(1), 46.
- Levi-Belz, Y. & Lev-Ari, L. (2018). Attachment styles and posttraumatic growth among suicide-loss survivors. *Crisis*.
- Li, L. (2017). *Attachment as a Mediator* (Doctoral dissertation, Brandeis University).
- Macapagal, P. M. (2019). Self-esteem, intimacy and ego strength of male college students with multiple sex partners in university Belt-Manila. *British J educ, learn dev psychol*, 2(1), 31-67.
- Ng, H. K. Cheung, R. Y. H. & Tam, K. P. (2014). Unraveling the link between narcissism and psychological health: New evidence from coping flexibility. *Personality and Individual Differences*, 70, 7-10.
- Petrović, Z. K. Peraica, T. & Kozarić-Kovačić, D. (2018). Comparison of ego strength between aggressive and non-aggressive alcoholics: a cross-sectional study. *Croatian Medical Journal*, 59(4), 156.

- Schmidt, C. D. & Gelhert, N. C. (2017). Couples therapy and empathy: An evaluation of the impact of imago relationship therapy on partner empathy levels. *The Family Journal*, 25(1), 23-30.
- Shuper Engelhard, E. (2019). Embodying the couple relationship: kinesthetic empathy and somatic mirroring in couples therapy. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 18(2), 126-147.
- Siegel, A. Dekel, R. & Svetlitzky, V. (2021). The Contribution of Empathy to the Adjustment of Military Veterans and Their Female Partners. *Family Relations*, 70(2), 437-451.
- South, S. C. Boudreaux, M. J. & Oltmanns, T. F. (2019). The impact of personality disorders on longitudinal change in relationship satisfaction in long-term married couples. *Journal of Personality Disorders*, 7-26.
- Tabachnick, B. G. Fidell, L. S. & Ullman, J. B. (2001). *Using multivariate statistics* (Vol. 5, pp. 481-498). Boston, MA: Pearson.

***

پرسشنامه همدلی

عبارات	کاملاً مخالفم	مخالفم	تا حدودی	موافقم	کاملاً موافقم
۱ هیجانان دوستانم زیاد بر من تاثیر نمی‌گذارد.	۱	۲	۳	۴	۵
۲ بعد از بودن با دوستی که از چیزی ناراحت است، معمولاً احساس ناراحتی می‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
۳ می‌توانم شادی دوستم را زمانی که در کاری خوب است درک کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
۴ زمانی که شخصیت‌هایی را در فیلم‌های ترسناک می‌بینم، وحشت زده می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵
۵ زود احساس دیگران را درک می‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
۶ برای من سخت است که بفهمم چه موقع دوستانم وحشت‌زده‌اند.	۱	۲	۳	۴	۵
۷ زمانی که گریه کردن دیگران را می‌بینم ناراحت نمی‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵
۸ احساسات دیگران به هیچ وجه مرا اذیت نمی‌کند.	۱	۲	۳	۴	۵
۹ وقتی که کسی احساس شکست می‌کند، معمولاً می‌توانم درک کنم که چه احساسی دارد.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۰ وقتی دوستانم ترسیده‌اند می‌توانم آنها را درک کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۱ من اغلب از تماشای فیلم‌های غم‌انگیز در تلویزیون ناراحت می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۲ من اغلب قادر به درک احساسات دیگران هستم قبل از اینکه خود آنها از احساساتشان چیزی بگویند.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۳ دیدن شخصی که عصبانی شده هیچ تاثیری بر احساسات من ندارد.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۴ من از عهده‌ی درک احساس دیگران وقتی بشاش و امیدوارند برمی‌آیم.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۵ وقتی که دوستانم ترسیده‌اند من هم احساس ترس می‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۶ من خیلی سریع عصبانیت دوستم را تشخیص می‌دهم.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۷ اغلب احساسات دوستانم بر من هم تاثیر می‌گذارد.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۸ ناراحتی‌های دوستانم هیچ احساس خاصی را در من ایجاد نمی‌کند.	۱	۲	۳	۴	۵
۱۹ معمولاً نسبت به احساسات دوستانم آگاهی دارم.	۱	۲	۳	۴	۵
۲۰ من در درک زمان شادی دوستانم مشکل دارم.	۱	۲	۳	۴	۵

***

سیاهه روان‌شناختی قدرت ایگو

عبارات	کاملاً با من مطابق است	کمی با من مطابق است	نظری ندارم	کمی با من مطابق نیست	اصلاً با من مطابق نیست	ردیف
اگر فردی که من عاشقش هستم بخواهد برخی از کارهای مورد علاقه‌اش را بدون حضور من انجام دهد، می‌پذیرم و مشکلی ندارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱
من انجام کاری را تا زمانی ادامه می‌دهم که به صورت کامل تمام شود.	۵	۴	۳	۲	۱	۲
من می‌دانم برای انجام وظایف و مسئولیت‌های مهم خودم توانایی لازم را دارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۳
من در حین انجام کار به راحتی تمرکز را از دست می‌دهم حتی اگر اتمام آن کار برایم واقعاً مهم باشد.	۵	۴	۳	۲	۱	۴
احساس می‌کنم تاکنون زندگی خودم را خوب مدیریت کرده‌ام و به این سبب احساس خوبی دارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۵
ترجیح می‌دهم هیچ تعهدی و نگرانی نسبت به افراد نداشته و آزاد و رها باشم.	۵	۴	۳	۲	۱	۶
من با فردی غیر از اعضای خانواده، تجربه عشق و دوست‌داشتن داشته‌ام.	۵	۴	۳	۲	۱	۷
وقتی به آینده فکر می‌کنم، احساس خوش‌بینی دارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۸
وقتی فرد نیازمندی را می‌بینم، تا جایی که بتوانم کمک می‌کنم.	۵	۴	۳	۲	۱	۹
دریافته‌ام که نظراتم در اغلب موارد تحت تاثیر دیگران است.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۰
من واقعاً نمی‌دانم برای ورود به جامعه به چه مهارت‌ها و توانایی‌های نیاز است.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۱
به نظر می‌رسد که نمی‌توانم برای آنچه که قبلاً در زندگی انجام داده‌ام خودم را ببخشم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۲
در بسیاری از فعالیت‌هایی که مستلزم استفاده از توانایی‌ها و مهارت‌هایم است درگیر می‌شوم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۳
فکر نمی‌کنم تاکنون فردی را به غیر از افراد خانواده‌ام دوست داشته باشم و عشق بورزم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۴
وقتی اوضاع برایم مناسب نمی‌شود، بیشتر به امور مثبتی فکر می‌کنم که در زندگی‌ام اتفاق افتاده‌اند.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۵
من واقعاً نمی‌دانم چه چیزی از زندگی‌ام می‌خواهم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶
وقتی اطلاع می‌یابم که فردی دچار مشکل شده است، واقعاً احساس توجه و مراقبت به وی دارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۷
هرگاه به فردی تعهد داشته باشم، به تعهد عمل می‌کنم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۸
از بسیاری جهات، کنترل و شناخت لازم را نسبت به آینده‌ام دارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۱۹
نمی‌توانم نقشی به غیر از آنچه که واقعاً هستم را بازی کنم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۰
واقعاً نمی‌توانم خودم را برای کمک به افراد دیگر به زحمت ببندم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۱
من واقعاً نمی‌دانم در آینده چه اتفاقی برایم خواهد افتاد.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۲
اگر فردی که عاشقش هستم بخواهد برخی از فعالیت‌های مورد علاقه خود را با فرد دیگری انجام دهد، واقعاً نمی‌پذیرم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۳
من واقعاً دوست دارم حتی اگر متحمل قبول ریسک هم باشم، برای نیل به اهدافم تلاش کنم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۴
من علاقه‌ای به صرف انرژی خیلی زیاد جهت نیل به اهدافم ندارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۵
من به آینده بدبین هستم و خودم را برای اتفاقات بد آماده می‌کنم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۶
چنین احساسی دارم که هیچ کنترلی بر روی زندگی آینده‌ام ندارم.	۵	۴	۳	۲	۱	۲۷

۱	۲	۳	۴	۵	۲۸	وقتی به آینده‌ام نگاه می‌کنم برنامه‌های قطعی و مطمئنی را برای خودم در آن متصور هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۹	حتی زمانی که شانس زیادی برای انجام موفقیت‌آمیز یک کار دارم، معمولاً نمی‌توانم انجام آن را شروع کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۰	به غیر از خانواده و دوستان بسیار نزدیکم، درباره نیازها و کمبودهای افراد دیگر نگرانی ندارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۱	شاید مشکلات و سختی‌هایی در آینده پیشرویم باشند، اما سعی خواهم کرد با آنها مواجه شوم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۲	وقتی از انجام کاری بازمی‌مانم، با انرژی و مشتاقانه به دنبال انجام کار دیگری هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۳	کار یا فعالیتی که خودم انتخاب کرده‌ام را مصمم هستم که انجام دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۴	وقتی به یک دوست توجه دارم و به وی کمک می‌کنم، این توجه و مراقبت معمولاً به یک رابطه متعهدانه ختم نمی‌شود.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۵	من توانایی‌هایی دارم که قادرم می‌کنند در موقعیت‌های خاص بسیار مفید و موثر باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۶	برخی اوقات احساسم طوری است که گویا نمی‌توانم رفتارهایم را کنترل کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۷	من معتقد به داشتن صداقت در ارتباطاتم هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۸	وقتی رابطه‌ام با فردی نزدیک می‌شود، انرژی‌م برای پیگیری اهداف و فعالیت‌های مورد علاقه‌ام کمتر می‌شود.
۱	۲	۳	۴	۵	۳۹	برایم فرقی نمی‌کند که وضعیت کنونی چقدر بد است، چون می‌دانم وضعیت بهتر می‌شود.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۰	ترس، مانع از تلاش برای رسیدن به اهدافم می‌شود.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۱	واقعاً نمی‌دانم به چه چیزهایی اعتقاد دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۲	وقتی در شرایط سختی هستم، به ندرت این فکر به ذهنم خطور می‌کند که اوضاع مساعدتر خواهد شد.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۳	وقتی به گذشته می‌اندیشم، احساس غم و افسوس دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۴	خیلی نگران بهتر کردن امورات زندگی‌ام نیستم چون احساس می‌کنم هیچ وقت بهتر نخواهند شد.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۵	من قادرم تا اهداف واقع‌بینانه‌ای برای خودم داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۶	حتی اگر فردی که خوب نمی‌شناسمش از من انتظار کمک داشته باشد برای وی وقت می‌گذارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۷	به حد کافی درگیر مسایل خودم هستم و به سختی می‌توانم نگران مشکلات دیگران باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۸	برایم سخت است که نقش یا هدف خاصی در زندگی‌ام داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۹	از اینکه آینده برایم چه ارمغان خواهد آورد هیچ ترسی ندارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۰	هیجانی نسبت به آینده ندارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۱	به ندرت در یک فعالیت نقش شروع کننده را دارم و معمولاً از دیگران پیروی می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۲	نادیده گرفتن آلام و دردهای دیگران برایم سخت است.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۳	من از افراد مهم و باورهای مهم زندگی‌ام پاسداری و حمایت می‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۴	فارغ از اینکه من چه کاری انجام می‌دهم، هیچ چیز تفاوتی نخواهد کرد.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۵	هیچ وقتی برای درگیر شدن در مشکلات دیگران ندارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۶	من می‌پذیرم که در زندگی‌ام اشتباهاتی داشته‌ام.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۷	وقتی فردی را دوست دارم، به صورت مساوی به ارتباطاتمان متعهد میشویم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۸	وقتی امور بر و حسب انتظار من پیش نمی‌رود، این حس در من پیش می‌آید که همه چیز را رها کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۹	دوست دارم تلاش کنم و وقایع را خودم رقم بزنم.

۱	۲	۳	۴	۵	هرچند من و دوستانم در برخی موارد با هم تعارض داریم، اما همچنان با یکدیگر دوست هستیم.	۶۰
۱	۲	۳	۴	۵	خیلی‌ها توانمندتر و قوی‌تر از من هستند.	۶۱
۱	۲	۳	۴	۵	حتی اگر برخی موارد احتمال شکست هم وجود داشته باشد، اگر بخواهم کاری را انجام دهم، تمام تلاشم را خواهم کرد.	۶۲
۱	۲	۳	۴	۵	وقتی برای انجام کاری که علاقه ندارم وسوسه می‌شوم، این توانایی را دارم که مقاومت نمایم.	۶۳
۱	۲	۳	۴	۵	از انجام کاری که ممکن است مستلزم صرف وقت و انرژی زیادی باشد، اجتناب می‌کنم.	۶۴

***

پرسشنامه دلبستگی بزرگسالان

شماره سؤال	عبارت	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
۱	نزدیک شدن به دیگران و برقراری روابط صمیمی با آنها برایم آسان است	۵	۴	۳	۲	۱
۲	نزدیک شدن به دیگران تا حدودی برایم مشکل و ناراحت کننده است	۵	۴	۳	۲	۱
۳	غالباً از اینکه کسی خیلی به من نزدیک شود و با من رابطه صمیمی برقرار کند نگران نمی‌شوم	۵	۴	۳	۲	۱
۴	دوست ندارم دیگران زیاد به من نزدیک و با من صمیمی شوند	۵	۴	۳	۲	۱
۵	وقتی با کسی دوست می‌شوم می‌خواهم خودم را کاملاً به او بسپارم و یا او یکی شوم	۵	۴	۳	۲	۱
۶	تمایلم به یکی شدن با دیگران گاه آنها را از من دور می‌سازد	۵	۴	۳	۲	۱
۷	تصور می‌کنم به هنگام نیاز دیگران به من کمک خواهند کرد	۵	۴	۳	۲	۱
۸	تصور می‌کنم به هنگام نیاز کسی به من کمک نخواهد کرد	۵	۴	۳	۲	۱
۹	نمی‌توانم با اطمینان روی کمک دیگران حساب کنم	۵	۴	۳	۲	۱
۱۰	غالباً نگرانم که نکند دیگران واقعاً مرا دوست نداشته باشند	۵	۴	۳	۲	۱
۱۱	نداشتن روابط نزدیک و صمیمی با دیگران مرا ناراحت می‌کند	۵	۴	۳	۲	۱
۱۲	وابستگی و اتکای به دیگران برایم آسان است	۵	۴	۳	۲	۱
۱۳	وابستگی و اتکای به دیگران برایم دشوار است	۵	۴	۳	۲	۱
۱۴	وابستگی و اتکای دیگران به من برایم راحت است	۵	۴	۳	۲	۱
۱۵	وابستگی و اتکای دیگران به من برایم دشوار است	۵	۴	۳	۲	۱
۱۶	دوست دارم دیگران خیلی به من نزدیک شوند اما آنها اجتناب می‌کنند	۵	۴	۳	۲	۱
۱۷	اگر دیگران مرا ترک کنند و تنها بمانم ناراحت می‌شوم	۵	۴	۳	۲	۱
۱۸	اگر دیگران مرا ترک کنند و تنها بمانم ناراحت نمی‌شوم	۵	۴	۳	۲	۱
۱۹	اعتماد به دیگران برایم آسان است	۵	۴	۳	۲	۱
۲۰	اعتماد به دیگران برایم دشوار است	۵	۴	۳	۲	۱
۲۱	غالباً نگرانم که نکند دیگران به همان اندازه که من برایشان ارزش قائل هستم برایم ارزش قائل نباشند	۵	۴	۳	۲	۱

Structural model of Marital Empathy prediction based on Ego Empowerment with the mediating role of Attachment Style

Aliasghar. Khosrobeygi , Alireza. Aghayousefi* ², & Nasser. Sobhi Gharamaleki ³

Abstract

Aims: The aim of this study was to investigate the model of predicting marital empathy based on ego empowerment by considering the mediating role of attachment styles in married people. **Method:** The research method was descriptive and structural equation modeling. The statistical population of the present study was all married people who referred to health centers in Tehran in 1400. The sample size was 350 people who were selected by the available method. The sample size was 350 people who were selected by cluster sampling method. Research instruments included the My Empowerment Scale (Baron, 1953), the Marital Empathy Scale (Julif and Farrington, 2006), and the Attachment Styles Questionnaire (Hazan and Shaver, 1987). Structural equation modeling was used to analyze the data. Data analysis was performed using SPSS and AMOS statistical software. **Result:** The results showed that the model had a good fit in the community after eliminating a path. The results also showed that ego empowerment has a significant indirect effect on marital empathy due to attachment styles ($p < 0.05$). This means that as the ego empowers, the level of marital empathy increases through attachment styles. **Conclusion:** Based on the research findings, providing appropriate strategies to improve the predictive components of ego empowerment, in order to increase the level of satisfaction and stability and stability of marriage and increase marital empathy should be considered.

Keywords: *marital empathy, ego empowerment, attachment style*

---

1. PhD student in Psychology, Qom Branch of Islamic Azad University, Qom, Iran

2. *Corresponding Author: Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran
Email: arayeh1100@gamil.com

3. Associate Professor, Department of Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran